

Kommer det mig, ikke Spørgsmaal om, at det vilde faae nogen Virkning strax. Det har vel været udtalt, at der ikke var tilfigtet den Virkning deraf, at der strax skulde see en personel Forandring med Hensyn til Ministrene; men der er igjen andre Ytringer, som tyde paa, at der useilbarlig allerede strax vilde komme til at begynde at see Forberedelser, som gik i den bestemte Retning. Naar Raadet nu saaledes ikke i sin Heelhed og med Hensyn til den endelige Udførelse er bestemt til netop at skulle gjælde for Nutiden, skulde det altsaa gjælde med Hensyn til Fremtiden. Hvad det imidlertid angaaer, at fastslaae det Forhold, som her er Tale om, for Fremtiden ved en almindelig Regel, da vilde jeg finde dette meget uheldigt; jeg vil ligesaa lidt kunne stemme derfor, som jeg, dersom det skulde fastslaaes som en almindelig Regel for alle Tider, at der bestandig skulde være to Ministerier, og at der ikke maatte være eet Ministerium, vilde kunne stemme for Sligt. Naar man med det 4de og 5te Stykke i Adressen sammenholder Udtalelserne i det 3die Stykke, fremgaaer deraf, at det ganske i sin Almindelighed ansees som det ene Rigtige, at Forsvarsvæsenet i sin Heelhed stilles under een Overbestyrelse — som det siges der, hvor der er Tale om Krigsforhold, eller som det siges, hvor der er Tale om Fredsforhold — at Administrationen af Krigsvæsenet skal ordnes i sin Heelhed. Det Udtryk af 3die Stykke, hvormed man kan sammenholde dette, og som fuldkomment stemmer dermed, er nemlig det, at man, som antydet i dette Stykke, har fundet sig efterhaanden mere og mere overbevist om, at „Forsvarets Styrelse gennem tvende særskilte Ministerier af tvende ansvarlige Ministre maa ansees som uheldig og mislig i flere Maader.“ Naar man sammenholder, hvad her er udtalt imod at have 2 Ministre, med, hvad der i 4de og 5te Stykke er udtrykkelig sagt for, at der kun skulde være een Minister, er det utvivlsomt, at det kun er denne Ordning alene, som ansees for ganske i sin Almindelighed og under alle vore Omstændigheder idetmindste at være den ene rette. Der er tillige i Slutningen af 5te Stykke nævnt, at en saadan Ordning er aldeles nødvendig, fordi den er en væsentlig Betingelse for, at der kan være fuld Frihed til paa den

henfigtsmæssigste Maade at ordne Administrationen, og for at dertil kan blive benyttet de bedste Kræfter. Dette kan jeg egentlig ikke forståe; jeg kan ikke vide, for hvem der tales her om denne fulde Frihed. Den, fra hvem Ordningen i disse Henseender udgaaer, er jo Kongen, og Kongen har jo netop nu fuld Frihed til at kunne vælge en Ordning med een Minister eller med 2 Ministre, ligesom han troer, at Omstændighederne ere fordeelsagtige, og det kan være Statens Løb bedst tjenligt; men i det Dieblis, der fremkommer en Adresse, fremkommer et Raad til ham, om at han skal erklære sig for en vis Ordning, eller paa hvad Maade man nu vil, at han skal ytre sig — det har jeg ingen Forestilling om, thi der er ingen Indstilling derom i Adressen — vil Kongen være ligesom noget bundet til at gaae denne Vej, og saa er dette jo ikke nogen Forøgelse af hans Frihed, saa har han jo ikke engang den samme Frihed, som han oprindeligt havde, ikke den fulde Frihed, men kun en indskrænket Frihed, og dette forekommer mig ikke at være rigtigt. Det forekommer mig ikke at være rigtigt at give saadanne Raad til denne Myndighed, der har fuld Ret til at kunne gjøre efter Omstændighederne, hvad der maatte ansees at være det Rette. Dette er desuden et Forhold, ved hvilket det i saa overordentlig høj Grad netop kommer an paa Personer og tilfældige Omstændigheder, saa at vi ved at opstille en saadan Regel som vedvarende kunne risikere, at der kunde træffe saadanne Omstændigheder ind, at Reglen kunde blive til Hinder, naar man har opstillet den, istedetfor at man nu har den fulde Frihed, som synes mig at være meget bedre at holde paa.

3 Adressens 6te Stykke staaer der i de første Linier: „Folkethinget erkjender tilfulde, at begge Dele af vor Krigsmagt have en lige væsentlig Opgave og Betydning“. Det Ord, som jeg her først vil henlede Opmærksomheden paa, er Ordet „tilfulde“, fordi det synes kun at kunne bruges, hvor der er en i alt Fald saa godt som eenstemmig Samstemning dermed i Thinget. Naar der saa nævnes, at begge Værn have en lige Opgave og Betydning, antager jeg det i ethvert Tilfælde for at være et Spørgsmaal, hvorom der kan